

Urząd Miejski Dobrzany

Analiza systemu gospodarki odpadami w 2019 r. na terenie Gminy Dobrzany

Dobrzany, listopad 2020 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) obowiązkiem gminy jest coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Zakres analizy uszczegółowiony został w art. 9 tb powołanej wyżej ustawy, który wskazuje, że :

1. Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:
  - 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
  - 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
  - 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
  - 4) liczbę mieszkańców;
  - 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
  - 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
  - 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
2. Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy;

3. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy;

Poniżej przeanalizowano poszczególne zagadnienia.

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z ustawą oraz umowami na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Dobrzany obowiązującymi w 2019 roku, zmieszane odpady przekazywane były do Instalacji Mechaniczno-Biologicznego przetwarzania odpadów znajdującej się w Łęczycy, gdzie odpady zmieszane i resztki z segregacji osób segregujących poddaje się odpowiednim procesom odzysku.

Na chwilę obecną nie ma możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych pozwalających na przetwarzanie przedmiotowych odpadów na terenie gminy.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Gmina Dobrzany od 2018 r. przystąpiła do systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, czyli mieszkańcy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów, segregują odpady do kolorowych worków, a następnie w wyznaczonym dniu, wystawiają przed swoją nieruchomością celem zabrania przez firmę odbierającą odpady. Szacowany koszt zapewnienia worków w 2019 r. opiewał na kwotę około 54 300 zł netto. Zostało to wliczone w cenę odbioru i zagospodarowania odpadów z terenu gminy Dobrzany. Ten sposób odbioru odpadów nie wpłynął na zwiększenie kosztów odbioru odpadów.

Utworzony w 2016 roku Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (dalej PSZOK) na terenie oczyszczalni ścieków w Dobrzanach nadal chętnie jest odwiedzany przez mieszkańców Gminy Dobrzany. Obsługiwany jest w godzinach pracy urzędu i generuje jedynie niewielkie koszty związane z pracami porządkowymi prowadzonymi na jego terenie w razie potrzeby.

Ze względów logistycznych i ekonomicznych wyposażenie punktu w kontenery leży po stronie wykonawcy usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy.

Został zamontowany na Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych monitoring w ilości 6 kamer wraz z osprzętem za kwotę 17 510,28 zł brutto. Wymienione zostało także ogrodzenie wokół Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, które kosztowało 4 176,67 zł brutto.

W kontekście przyszłych inwestycji należy zaplanować:

- zakup pojemników na odpady zmieszane, w przypadku konieczności ich wymiany ze względu na zużycie, zniszczenie lub pojawienie się nowych nieruchomości,
- zakup pojemników na bioodpady.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

Łącznie koszty odbioru i zagospodarowanie odpadów w 2019 roku wyniosły 644 864,41 zł.

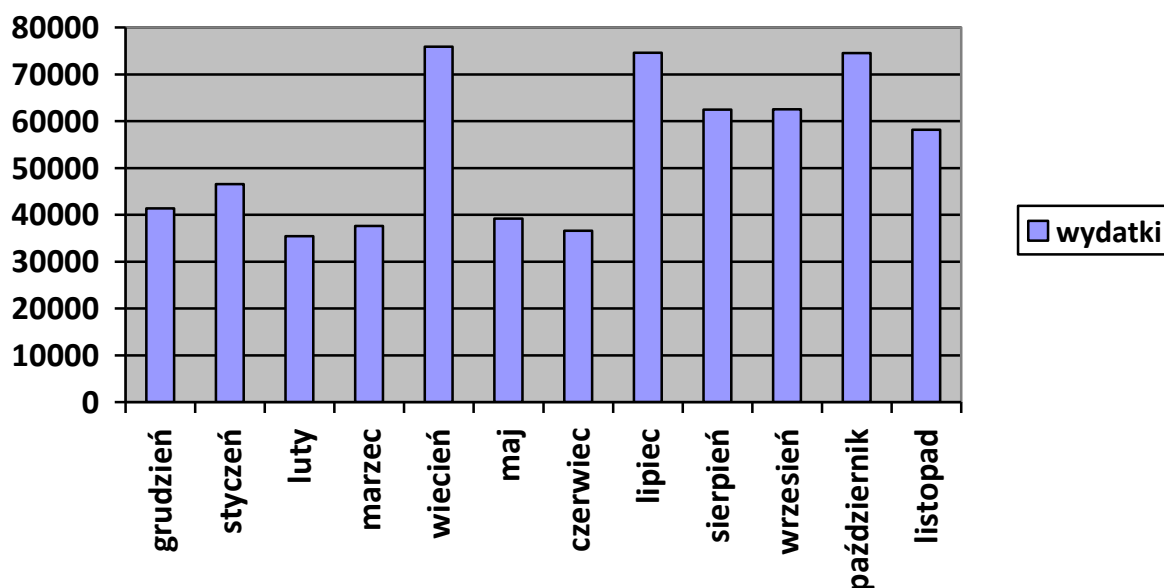
Tabela. 1. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców gminy w 2019 r.

Miesiąc, za który opłacona była faktura	Kwota faktury w zł	Miesiąc, za który opłacona była faktura	Kwota faktury w zł
grudzień 2018	41 373,10	czerwiec	36 570,92
styczeń	46 558,51	lipiec	74 624,98
luty	35 402,50	sierpień	62 436,10
marzec	37 637,44	wrzesień	62 508,67
kwiecień	75 883,96	październik	74 566,01
maj	39 163,66	listopad	58 138,56

Koszty te zostały zwiększone w porównaniu z poprzednim rokiem z uwagi na koszty wynikające z podniesienia cen za wywóz odpadów na instalacje, które wzrosły za poszczególne frakcje odpadów od 39% do 540 %, w stosunku do poprzedniej umowy tj. 45 %. Zwiększone koszty wynikają też z większej świadomości mieszkańców z możliwości korzystania z PSZOK-u i oddania tam każdej ilości odpadów komunalnych.

Średnia wysokość faktury to 53 738,70 zł

Wykres. 1 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wytworzonych w 2019 roku, z podziałem na miesiące.

Powyższe koszty dotyczą jedynie odbioru i zagospodarowania odpadów, które w pełni zlecane są przedsiębiorcy odbierającemu odpady. Całkowite koszty funkcjonowania systemu obejmują też wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- 1) tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 2) obsługę administracyjną tego systemu;
- 3) edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;
- 4) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- 5) z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
- 6) Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Całość kosztów w 2019 r. wyniosła 744 665,67 zł.

Tabela 2. Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 rok.

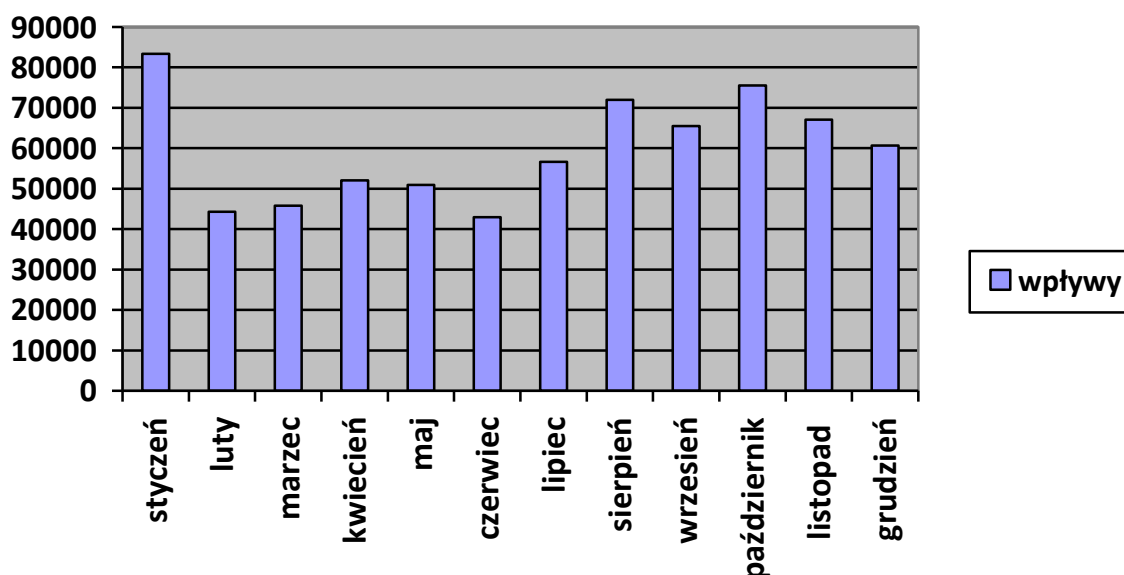
Miesiąc, w którym dokonano wpłaty	Kwota wpływu w zł	Miesiąc, w którym dokonano wpłaty	Kwota wpływu w zł
styczeń	85 507,07	lipiec	56 601,20
luty	44 354,81	sierpień	72 004,08
marzec	45 772,76	wrzesień	65 634,00
kwiecień	52 008,57	październik	75 511,48
maj	50 958,54	listopad	67 093,60
czerwiec	43 017,36	grudzień	63 106,97

Z uwagi na to, że system musi się sam finansować od 1 sierpnia 2019 roku podniesiono opłatę za odpady komunalne z 10 zł/osobę na 16,00 zł/osobę, natomiast w przypadku nieprowadzenia segregacji odpadów z 20,00 zł/osobę na 36 zł/osobę. Dodatkowo obowiązuje niższa miesięczna stawka dla gospodarstw wieloosobowych. Od szóstej osoby zamieszkującej daną nieruchomość wprowadzono opłatę w wysokości 11,00 zł/os/m-c. Roczna ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od jednego domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe w

przypadku, gdy odpady zbierane są i odbierane w sposób selektywny wynosi 63,00 zł, natomiast w sytuacji, gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny 137 zł. Została zmieniona, także opłata miesięczna dla właścicieli nieruchomości niezamieszkałych:

- 1) Za odpady segregowane:
  - a) Pojemnik 1201 – z kwoty 16,00 zł/m-c na kwotę 25,00 zł/m-c
  - b) Pojemnik 2401 – z kwoty 31,00 zł/m-c na kwotę 50,00 zł/ m-c
  - c) Pojemnik 11001 – z kwoty 133,00 zł/m-c na kwotę 210,00 zł/m-c
- 2) Za odpady niesegregowane:
  - a) Pojemnik 1201 – z kwoty 23,00 zł/m-c na kwotę 37,00 zł/m-c
  - b) Pojemnik 2401 – z kwoty 45,00 zł/m-c na kwotę 50,00 zł/ m-c
  - c) Pojemnik 11001 – z kwoty 210,00 zł/m-c na kwotę 330,00 zł/m-c

Wykres. 2 Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 rok z podziałem na miesiące.

Łączny wpływ z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami w 2019 roku wyniósł 721 570,44 zł. Zadłużenie z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na 2019 rok wynosi 33 384,72 zł.

4. Liczba mieszkańców:

Według danych z programu do księgowania wpłat w 2019 r. systemem objęto 3863 osób, z czego 216 osób zadeklarowały nieselektywną zbiórkę odpadów.

Jest to liczba o ponad 838 niższa od osób zameldowanych według danych z ewidencji ludności i wynika z kilku zasadniczych czynników: tj. dużej liczby osób pracujących za granicą, dużej liczby osób uczących się w innych miastach i zamieszkujących w internacie. Niemniej jednak zważywszy na znaczny spadek liczby osób wskazanych jako zamieszkujące Gminę Dobrzany w deklaracjach złożonych przez mieszkańców, w stosunku do zeszłego

roku, należy podjąć działania mające na celu dokładniejszą weryfikację liczby osób zamieszkujących poszczególne nieruchomości.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powoływana ustawa zobowiązuje gminy do objęcia systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych, dodatkowo gmina może objąć również nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a wytwarzane są odpady komunalne np. firmy czy nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne.

Gmina Dobrzany objęła systemem wszystkie rodzaje nieruchomości, nie ma więc właścicieli którzy mogą mieć niepodpisaną umowę na wywóz odpadów.

Podjęcie tych kroków spowodowało, że kontrolowane są wszystkie strumienie odpadów wytwarzanych na terenie gminy, co ogranicza powstawanie dzikich wysypisk śmieci oraz eliminacje procederu pozbywania się odpadów przez przedsiębiorców do pojemników osób fizycznych, co w rezultacie doprowadziłoby do zwiększenia opłaty dla mieszkańców.

Mając na uwadze nowelizację ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) zgodnie z art. 6c ust. 2c przedsiębiorcy objęci systemem gospodarowania odpadami przez gminę mieli możliwość dokonania w 2019 roku wyboru pozostania w systemie gminnym lub z niego wystąpić. Do wszystkich przedsiębiorców została wysłana informacja o możliwości wyboru.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

W 2019 r. wytworzono na terenie gminy łącznie 1233,89 ton odpadów komunalnych z czego 449,65 ton zebrano i odebrano w sposób selektywny.

Tabela 2. Ilość odpadów zebranych i odebranych w 2019 r. (w tonach).

miesiąc	odpady zmieszane	papier 15 01 01	zmieszane opakowaniowe 15 01 06	szkło 15 01 07	gabaryty PSZOK	gabaryty	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne PSZOK	budowlane PSZOK	opony PSZOK	Bio odpady	baterie	leki
styczeń	67,54	4,00	10,88	7,96	11,36	0	0	0	2,10	0,80	0	0	0
luty	58,52	3,18	8,08	5,28	2,28	0	0	0	2,12	0	0	0	0
marzec	59,66	3,18	8,24	7,76	3,42	0	0	0	2,10	0	0	0	0
kwiecień	79,10	3,46	9,96	7,92	8,54	51,48	9,18	0	2,62	0	0	0	0
maj	56,64	4,30	11,32	10,06	3,34	0	0	0	2,24	0	0	0	0,06
czerwiec	56,48	3,70	9,54	7,42	3,14	0	0	0	1,66	0	0	0	0
lipiec	71,26	3,38	11,92	6,56	7,46	0	0	0	15,16	0	0,36	0	0
sierpień	59,96	4,60	10,42	7,32	3,32	0	0	0	9,35	0	2,04	0	0
wrzesień	65,76	4,18	9,00	7,14	5,24	0	0	0	3,42	0	2,2	0	0,04
październik	68,80	4,00	10,44	4,86	2,48	0	0	1,32	15,08	5,28	3,74	0	0,02
listopad	64,86	3,32	7,40	6,98	2,54	0	0	0	0	0	5,62	0	0
grudzień	75,66	3,38	7,92	5,72	2,06	0	0	0,98	9,08	0	1,70	0	0
suma	784,24	44,68	115,12	84,98	55,18	51,48	9,18	2,30	64,93	6,08	15,66	0,00	0,06

W porównaniu z danymi z poprzednich lat, a w szczególności w odniesieniu do roku 2015 zauważalny jest systematyczny wzrost ilości odbieranych z terenu gminy odpadów, szczególnie w kontekście odpadów zmieszanych, budowlanych i remontowych oraz odpadów Bio. Tendencja ta widoczna jest również w gminach sąsiednich. Wynika to przede wszystkim ze zwiększenia konsumpcji w efekcie uruchomienia programu 500+, a także podniesienia świadomości mieszkańców, w zakresie możliwości korzystania z systemu odbioru odpadów.

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zapisy art. 9 tb ust. 1 pkt 1 u.c.p.g. nakładają na gminę obowiązek przeanalizowania możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W tym miejscu zaznaczyć należy że zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Na chwilę obecną na terenie Gminy Dobrzany nie ma możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Wszystkie odpady przekazywane są do wyznaczonych Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Zgodnie z umową odpady te przekazywane były do instalacji wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami:

- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych:

RIPOK Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o., Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa

Należy równie zaznaczyć, że został osiągnięty drugi z wymaganych prawem poziomów tj. wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, który wyniósł 41,53% wobec wymaganego 40%. Osiągnięty poziom jest większy od wymaganego, co niewątpliwie stanowi sukces.

W 2019 r. zmieszane odpady komunalne dostarczone do instalacji poddane zostały procesowi R12, w wyniku którego odzyskano z łącznej masy tych odpadów dodatkowo: 15 01 01 – 44,386 Mg, 15 01 02 – 30,292 Mg, 15 01 04 – 14,481 Mg, 15 01 05 – 12,095 Mg, 15 01 07 – 98,723 Mg, 20 02 01 – 15,66 Mg. Masa odpadów powstałych po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przekazanych do składowania odpadu o kodzie 19 05 99 wyniosła 422,992 tony.

Podsumowanie:

System gospodarki odpadami według ustaw z dnia 13 września 1996 r. ma charakter dynamiczny zarówno w aspekcie jego finansowania jak i doskonalenia jakości wykonywanych na rzecz mieszkańców usług. Analizując jego funkcjonowanie w 2019 r. można stwierdzić, że Gmina Dobrzany wypełnia założenie wynikające z powołanej ustawy oraz sprawnie reaguje na potrzeby mieszkańców oraz zmieniające się warunki prawne.

Opracowanie:
Kiłoczko Paulina
Młodszy referent ds. ochrony
środowiska
Tel. 91 562 02 01 wew. 27